

V Bruseli 12. mája 2023
(OR. en)

9190/23

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0053(COD)**

**TRANS 184
CODEC 818**

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Č. dok. Kom.:	6795/23 + ADD 1
Predmet:	Príprava zasadnutia Rady (<u>doprava</u>, telekomunikácie a energetika), ktoré sa uskutoční 1. júna 2023 Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o vodičských preukazoch, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2561, nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1724 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/126/ES a nariadenie Komisie (EÚ) č. 383/2012 – diskusia o smerovaní

1. Na zasadnutí Rady (doprava) 1. júna 2023 sa ministri vyzvú, aby diskutovali o smerovaní v súvislosti so štvrtou reformou smernice o vodičských preukazoch¹. Predsedníctvo pripravilo podkladový dokument (v prílohe) s otázkami, od ktorých sa má diskusia odvíjať.

¹ Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o vodičských preukazoch, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2561, nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1724 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/126/ES a nariadenie Komisie (EÚ) č. 383/2012 (ST 6795/23 + ADD 1).

2. Výbor stálých predstaviteľov sa vyzýva, aby vzal na vedomie podkladový dokument predsedníctva uvedený v prílohe k tejto poznámke a predložil ho Rade na účely uvedenej diskusie o smerovaní.
-

Štvrtá reforma smernice o vodičských preukazoch
Diskusia ministrov dopravy o smerovaní na zasadnutí Rady (TTE)
1. júna 2023

Kontext

Pravidlá týkajúce sa vodičských preukazov sú oblasťou postupnej harmonizácie na úrovni EÚ, ktorá sa začala v roku 1980 prvou smernicou o vodičských preukazoch. Poslednú zásadnú reformu, tretiu reformu z roku 2006, museli členské štáty transponovať do vnútroštátnych pravidiel do januára 2013. Návrh nahradiť danú smernicu štvrtou reformou prijala Komisia 1. marca 2023 ako súčasť „balíka opatrení v oblasti bezpečnosti cestnej premávky“ na základe hodnotenia² a posúdenia vplyvu³.

Všeobecnými cieľmi zmien, ktoré navrhuje EÚ, je zlepšiť bezpečnosť cestnej premávky a uľahčiť voľný pohyb osôb. Konkrétne navrhované zmeny sa týkajú prakticky všetkých tém súčasnej smernice, najmä zlepšenia vodičských zručností, znalostí a skúseností, obmedzenia nebezpečného správania, kontroly primeranej fyzickej a duševnej spôsobilosti vodičov, opatrení proti falšovaniu a pozmeňovaniu a tzv. nakupovaniu vodičských preukazov, rámca administratívnej spolupráce a odstránenia prekážok voľného pohybu, a to aj zjednodušením administratívnych postupov a požiadaviek.

Prípravné orgány Rady začali návrh skúmať 8. marca 2023. Predsedníctvo začalo pracovať na kompromisných návrhoch⁴.

² Hodnotenie smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/126/ES z 20. decembra 2006 o vodičských preukazoch, SWD(2022) 17 final, podporené externou štúdiou z júna 2021. ST 6795/23 ADD 2 a 3.

³

⁴ Zameralo sa na „bloky 3 a 4“, ktoré zahŕňajú články 8, 10 až 18 a súvisiace prílohy.

Bezpečnosť cestnej premávky

V záveroch Rady o bezpečnosti cestnej premávky z roku 2017⁵, v ktorých sa schválilo tzv. vyhlásenie z Valletty, sa sformulovali záväzky členských štátov v rôznych oblastiach činnosti na ďalšie zlepšenie bezpečnosti cestnej premávky a uľahčilo sa vytvorenie rámca politiky Komisie v oblasti bezpečnosti cestnej premávky na roky 2021 – 2030⁶, v ktorom sa Komisia opätovne zaviazala splniť strednodobý cieľ EÚ znížiť počet úmrtí a vážnych zranení do roku 2030 o 50 % v porovnaní s rokom 2020 a v ktorom opätovne potvrdila svoj ambiciózny cieľ dosiahnuť do roku 2050 takmer nulovú úmrtnosť a nulové vážne zranenia na cestách EÚ („vízia nulovej úmrtnosti“).

Smernica o vodičských preukazoch je dôležitým a pre občanov EÚ jedným z najhmataateľnejších pilierov tejto stratégie.

Medzi nové alebo harmonizované prvky patria:

- najmenej dvojročná skúšobná lehota pre vodičov-začiatočníkov, a to pri všetkých kategóriách vodičských preukazov, spojená so zvýšenou kontrolou (najmä v súvislosti s jazdou pod vplyvom alkoholu),
- vedenie osobných a nákladných automobilov so sprievodom vo veku od 17 rokov v záujme získania vodičských skúseností,
- predĺženie pravidelnej obnoviteľnej platnosti v prípade motocyklov a osobných automobilov na 15 rokov, ale s prerušením vo veku 70 rokov s cieľom umožniť častejšie posudzovanie spôsobilosti viesť motorové vozidlo,
- zameranie sa na zdroje služieb zdravotnej starostlivosti prostredníctvom požiadavky na vlastné posúdenie zdravotného stavu ako opatrenia, ktoré umožňuje určiť potrebu lekárskej prehliadky pred vydaním vodičského preukazu pre osobné automobily a motocykle,
- rozhodnutie na úrovni EÚ (Komisia) o rovnocennosti úrovne bezpečnosti cestnej premávky v tretej krajine, čo vedie k plne uznanej výmene ich vodičských preukazov.

⁵ ST 8666/1/17 REV 1, prijaté 8. júna 2017.

⁶ Ďalšie kroky smerom k naplneniu „vízie nulovej úmrtnosti“ (SWD(2019) 283 final).

Technologická aktualizácia a digitalizácia

Rovnako ako pri predchádzajúcich reformách, aj súčasné ustanovenia je potrebné aktualizovať s ohľadom na technický vývoj. Súčasťou tohto cieľa sú tieto prvky:

- vodičské preukazy pre osobné automobily automaticky nadobudnú po dvoch rokoch od vydania platnosť aj pre ťažšie vozidlá s pohonom na alternatívne palivá,
- ľahší prístup k vedeniu automobilov s manuálnou prevodovkou v prípade výcviku na vozidle s automatickou prevodovkou,
- rozšírenie teoretickej skúšky tak, aby zahŕňala postoje voči zraniteľným účastníkom cestnej premávky, predvídanie nebezpečenstiev, riziká spojené s jazdou pomocou pokročilých asistenčných systémov pre vodiča, znalosti bezpečnostných aspektov vozidiel s pohonom na alternatívne palivá a správanie pri vedení vozidla s cieľom obmedziť emisie,
- využívanie simulátorov na praktické testovanie reakcie na nebezpečné situácie.

Hlavným modernizačným prvkom návrhu je povinné zavedenie digitálneho vodičského preukazu⁷, ktorý by mal byť počítačovo založený a elektronicky overiteľný. Vlastnosti takéhoto vodičského preukazu by sa mali rozvíjať spolu s európskou peňaženkou digitálnej identity na overovanie digitálnej identifikácie EÚ vo všetkých členských štátoch, ktorej cieľom je zahrnúť online služby, mobilitu a vodičské preukazy, údaje o zdravotnom stave, o vzdelaní, digitálne financie a cestovné doklady. Súvisiace návrhy sa očakávajú koncom roku 2023. Držiteľ digitálneho vodičského preukazu by mal mať možnosť obnoviť si alebo vymeniť takýto preukaz v Únii prostredníctvom portálu digitálnych služieb, ktorý poskytujú členské štáty. Digitálny vodičský preukaz má byť štandardným typom vydávaného vodičského preukazu, pričom občania majú mať možnosť požiadať o fyzický vodičský preukaz alebo oboje.

⁷ V návrhu sa nazýva „mobilný vodičský preukaz“ v súlade s príslušnou normou ISO.

Otázky:

1. Ako môže podľa vás smernica o vodičských preukazoch ďalej prispieť k zvýšeniu bezpečnosti cestnej premávky v Únii?
 2. Aký je váš názor na požiadavku vlastného posúdenia zdravotného stavu pred vydaním alebo obnovením vodičského preukazu?
 3. Obsahuje návrh správne prvky, pokiaľ ide o digitalizáciu a prispôsobenie sa technickému vývoju? Pokiaľ ide o digitálne vodičské preukazy, ktoré prvky súvisiace s ich koncepciou a implementáciou by sa podľa vás mali považovať za kľúčové (napr. v súvislosti s normami EÚ, kontrolovateľnosťou, postupným zavádzaním a postupným nahrádzaním fyzických preukazov)?
-